

s katerimi se vi ljudje toliko ponašate in bahate. Vsem stvarjem hočete biti vladarji, da, še nad nas leve se hočete povzpeti za kralja. Dokaži sedajle meni v krempljih, če je tvoja moč tolika kakor tvoja bahatost!“

„Ne moč — ampak razum nam daje nad teboj oblasti,“ odgovori mu človek, „in jaz še sedaj trdim, da z lahkočo premagam ovire, katerim ti nisi nikakor kos.“

„O vaši širokoustni hvali sem slišal že marsikatero pravljico!“

„Ne s pravljico, temveč z dejanjem ti morem to dokazati. Sicer pa, če lažem, saj me moreš tudi pozneje raztrgati. Poglej: med tem-le drevjem je razpeta pajčevina. Kdo izmed naju predere hitreje skozi njo? Saj vidiš, ta mreža ni kamenita stena, — vsak najmanjši vetrič jo že zaziblje. In vendar ti pravim, da s svojo močjo ne predereš za mano.“

„Poskusiva!“ pravi lev, „videti hočem, kdo bo poprej na oni strani!“

Ko se čuti lovec prostega, smukne urno pod zanjke, pripravljen vsak hip, da jih zadrigne.

Kakor puščica z loka se je spustil lev njemu v sled. Ker pa ni poznal umetne mreže, se je zapletel v zanjke in žalostno poginil.

Dobil je lovec stavo,

A lev zapadel glavo.

*Krilov.*



## Kozji pastir.

**D**raženski otroci niso hudobni, a poredni so pa le včasih, osobito se po stari draženski navadi kaj radi dražijo. Bog ve, znabiti je celó radi tega vas Dražence dobila svoje ime. Posebno radi so dražili Lešnikovega Toneta, ker je bil — kozji pastir. To je bilo nekaj novega za draženske paglavce, ko so si Lešnikovi kupili kozi, Dimko in Belko. Krave so poznali, krave so pasli, a kôz še niso doslej videli. Takoj sta bili med vaško otročjad dve stranki; eni so hvalili koze, drugi so jih pa grajali, češ, grde so, krave so stokrat lepše. Samo ob sebi se razume, da je bil Lešnikov Tonek pri oni stranki, ki je hvalila koze. Začetskoma je imel Tonek bore malo somišljenikov, a ko je pričel nositi v šolo kozji — sir, tedaj je imel nakrat obilo prijateljev, ker vsem se je zdel sir jako okusen. — Čeravno je bil sir dober, svoje navade, draženja, le niso mogli opustiti. Zameril ni, pač pa je neustrašeno branil svoji kozi in vsaki še tako predrzni besedi je vedel primerno odgovoriti.

Lešnikovi so imeli kočó in nekoliko njiv. Tonek je hodil že drugo leto v šolo, a štiriletna Lojzika se je igrala doma. Tonek in Lojzika sta se kaj rada imela. Če sta se tudi včasih sporekla radi kake malenkosti, bila sta si takoj zopet dobra, ker pogrešala sta takoj drug drugega. Rada bi bila

tudi Lojzika že hodila v šolo, pa gospod je še niso hoteli vsprejeti, in morala je še čakati. Bila pa sta s Tonekom zato na paši skupaj, ko je prišel iz šole, ter sta se skupaj igrala in včasih tudi kako pametno storila, a še večkrat kako nerodno.

Nekega dne je priletel ves razvnet iz šole.

„Kje so mati?“ vprašal je Lojziko, ki ga je že željno pričakovala.

„Na polje so šli. V peči v loncu imaš kašo za južino, in ko se najužinaš, morava gnati na pašo.“

Dejal je svoje šolske reči za mizo v kot in šel v kuhinjo po južino. Vsedel se je na kuhinjski prag, dejal lonec med kolena in pridno zajemal iz njega.

„Hm, Lojzika, danes bova pa nekaj naredila na paši!“

„Kaj pa, kaj?“ je naglo vprašala in skočila je kvišku s hišnega praga, kamor se je bila vsedla.

„Bodeš že videla. Štruceljnov in Cebekov sta me pa dražila; pravila sta, da sem kozama repa odrezal, ker imata tako kratka, in da sem Dimki roge odbil, ker jih nima.“

„Oj, ta Cebekov je tako poreden, še mene draži, če me le vidi.“

„Jaz sem njima tudi povedal, in veš kaj sta mi nazadnje rekla? Da kozi nista vredni piškavega oreha, ker ne znata voziti.“

Nastal je molk, ker oba sta bila užaljena, da so drugi tako grajali kozi, ki sta ju onadva tako rada imela.

„Pa nič ne dene“, dejal je čez nekaj časa, „če ne znata voziti, saj ju lahko naučiva. Danes ni matere doma (in dejal je prst na usta), lahko torej že danes poskusiva.“

„To bo lepo, to bo lepo!“ vzkliknila je Lojzika vsa vesela, „isti vozek vzameva s seboj, ki je za naju oba velik dovolj.“

„In vrvi bova vzela, pa bode.“

Ker se je že najužinal, nesla je Lojzika lonec nazaj v kuhinjo, Tonek pa je šel iskat vrvi. Imeli so majhen vozek, na katerem so si samotež vozili s polja travo in druge majhne reči. Na ta vozek je dejal vrvi in potegnil ga je iz kolarnice na dvorišče. Za dvoriščem je bil velik vrt pašnik. Na spodnjem delu pašnika ob dvorišču je rastlo nekoliko močnih trnov. Tukaj sem v senco sta postavila vozek z vrvmi, kozi pa sta spustila, da sta se pasli po pašniku.

„Tako, naj se le paseta kozi, a midva bova pripravila voz.“

„Kaj pa, če pridejo mati?“ je vprašala Lojzika.

„E kaj, če tudi pridejo, saj ne bodo nič rekli. — Ta le vozel razvozljaj in potem tukaj le priveži vrv.“

Hitela sta. Na vsaki strani sta privezala po eno dolgo vrv in spredaj na sredi eno krajšo.

„Zdaj pa po koze. — Dimka na . . . na . . .“

Ker sta bili kozi jako domači, sta ju kmalu privedla v senco k vozku.

„Dimko priveževa tukaj na odsebni, Belko pa na ksebni strani. Daj mi vrv semkaj!“

Privezal ji je vrv okoli rogov in konec je pripel nazaj za kratko vrvico, ki je bila na sredi sprednje strani. Težje je bilo upreči Dimko, ker ni imela rogov.

„E kaj, bodem pa za vrat privezal, saj voli in krave imajo jarme tudi na vratu.“

„Oje še priveži, oje“, je dejala Lojzika videč, da visi k tlom.

„Juhè! to bodo vozili naši „konjiči!“ Cebekov in Štruceljnov se naj skrijeta s svojimi suhimi kravami. — Pojdi na voz“, rekel je sestrici.

„Kaj pa, če se zvrne?“ je dejala boječe.

„Zvrne? Kaj se bojiš! Ali ni pašnik raven, saj ni jarkov? Le hitro na voz!“

Rada bi se bila peljala in bala se je.

„No, če nočeš, bodem se pa sam peljal.“

„Je-li, saj bodeš pazil?“ ga je prašala proseče, ker žal bi ji vendar bilo, če bi se ne mogla voziti. „Obrni vozek tako, da se bova najprej peljala tja proti polju.“

Obrnil je vozek, stopila je nanj in se je varno vsedla. Iz očij ji je sijala radost in bojazen hkratu. Tonek je stal poleg vozka z bičem v roki ponosen, gotovo bolj ponosen kakor cesarjev kočijaž poleg iskrih konjev in zlate kočije. Belki je bil za rog privezal en konec vrvice, a drug konec je držal v levici kot vajet. Vsedel se je na vozek, a ni si utegnil poravnati sedeža, kar sta potegnili kozi in zdirjali z vozkom preko pašnika. Šlo je kot blisk.

Prestrašila sta se. — Prvi se je zavedel Tonek in krepko je potegnil za vajet, a — zaman, kozi sta dirjali naprej. Vlekel je z vso silo za vrvico in res, „konjiča“ sta se ustavila.

„Joj, kako sem se ustrašila, menila sem, da se bode vse skupaj zvrnilo.“

„Ti se kar bojiš“, rekel je Tonek, in roka že se mu je tresla prestanega strahu, „še mene strašiš, saj se ni nič zgodilo.“

Skočil je raz voz. Kozi sta se ustrašili, se spustili zopet v beg in mu iztrgali vajet iz rok. Lojzika je prestrašena kričala, in Tonek je hitel za vozkom, a ni ga mogel doteči. Šlo je čez drn in strn, prek njiv.

Pridirjali sta kozi do ceste. Ob njej je bil jarek in v njem je obtičal vozek. Tamkaj blizu so delali mati in prihiteli so, ko so slišali Lojzikin krik. Prisopihal je tudi Tonek, ves izmučen od naglega teka in straha.

Desno kolo se je bilo strlo, in torej je obtičal vozek. Lojzika je ležala v jarku. Poškodovala se sicer ni, ker je zletela iz vozka pri padcu v blato. A kakšna je bila?! Vsa trda prestanega strahu je tičala v blatu, da so jo mati komaj potegnili ven.

„Ljuba mati, ljuba mati, nikoli ne bodem več“, je prosil Tonek, ker vedel je, da kaznen ne bode izostala.

„Tiho sedaj“, dejali so mati strogo, „kozi odveži in spravi domov!“

Zvečer pa je pela doma šiba brezovka, in Tonek je spoznal, da kozi nista sposobni za vožnjo. Lojziki pa je prešlo vse veselje, da bi se še kedaj vozila s kozama.

To vam je bilo drugi dan smeha in draženja, ko so šli draženski otroci v šolo.

„Kozji pastir, kozji pastir!“

„E kaj — kozar-kočijaž pač ni ne kozji pastir.“

„Kozji pastir — kozar kočijaž — kozji kočijaž . . .“, tako je donelo o vseh stranih, od ust do ust. Tonek pa je šel mirno svojo pot naprej. Ko mu je bilo draženja že praveč, dejal je srdit: „Le zabavljajte, le, a menite li, da še dobite kedaj več sira, kozjega sira? O ne, nikoli več!“

Samozavestno je korakal naprej, ker vedel je, da ne bode njegova grožnja brez uspeha. In res, utihnilo so in se spogledali, meneč, ej sira bi pa bilo škoda, okusnega kozjega sira, in Tonek je bil vedno tako radodaren.

„Tonek, meni bodeš še dal, jeli meni, saj te imam rad, in dražil te ne bodem več?“

„In jaz te ne bodem.“

„Jaz tudi ne.“

„In jaz ne“, tako so klicali drug za drugim. Kaj je hotel, trdega srca ni bil, in takim prošnjam in obljubam se ni mogel več ustavljati. Segel je v torbo in privlekel iz nje nekaj v papir zavitega. Takoj so ga vsi obstopili in delil je sir, okusen kozji sir, da je vsega razdal. Res ni dobil nobeden dosti, le nekoliko drobtinic, pa je bil vendar vsak zadovoljen. In zopet so se smejali in radi imeli.

*Zorán.*



## Bajka.

**B**ožji volek, čuri-muri,  
Božji volek, dober dan!  
Kdo ti je otvoril duri,  
Kdo te vzdramil je iz sanj?

Glej ga no, kako drži se —  
Čuri-muri, pika-škric,  
Kak si ogleduje lise —  
Pajkov bratec, mušji stric —

Da, kako se opasuje,  
Kot bi htel na božjo pot,  
Pa že skoraj omaguje,  
Oh, saj pravim, tak-le trot!

„Rilec stari, jezikavi,  
Kaj boš ti, ki nič ne veš,  
Misliš, da si lev v puščavi —  
Pa si — strahopetni jež.“

*Josip Bekš.*

